T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 44
KARAR NO : 2016 / 79
KARAR TR : 15.2.2016

ÖZET : Belirsiz süreli iş akdi ile usta öğretici olarak çalışırken iş akdi feshedilen davacının; kendisine kıdem ve ihbar tazminatları ile fazla mesai, hafta tatili, bayram, genel tatil ve yıllık izin ücretleri ödenmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.A.
Vekilleri : Av. İ. D. - Av. T. P. D.
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. I.Y.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin, Şanlıurfa'da Otelcilik Turizm Meslek Lisesi Uygulama Oteli'nde belirsiz süreli iş akdiyle usta öğretici olarak çalışırken, iş akdinin hiçbir gerekçe gösterilmeden feshedildiğini; müvekkilinin, 01.04.2010 tarihinden 05.04.2013 tarihine kadar aralıksız çalıştığını; çalıştığı süre içerisinde iş yasasında öngörülen süreden daha fazla çalıştırılmasına rağmen kendisine fazla mesai ücreti ödenmediğini; müvekkilinin sağlık sorunları, aile problemleri gibi istisnalar hariç haftalık izin kullanmadığını, gün içerisinde ancak 15 dakika yemek için işe ara verdiğini, bunun dışında sürekli çalıştığını; bu şekilde sürekli fazla mesai yaptığını ancak bunun karşılığı olan ücreti almadığını; bunun yanında yıllık izin de kullanmadığını, kendisine hafta tatili ücreti, bayram-genel tatil ücretleri dini milli bayram ücretlerinin de ödenmediğini ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla Davalı'dan şimdilik;100,00 TL kıdem tazminatı, 100,00 TL ihbar tazminatı, 100,00 TL fazla mesai ücreti, 100,00 TL hafta tatili ücreti, 100,00 TL bayram ve genel tatil ücreti ve 100,00 TL yıllık izin ücreti olmak üzere toplam 600,00 TL tazminat ve alacağın, kıdem tazminatı için iş akdinin fesih tarihinden, diğer alacaklara ise borçlunun temerrüde düşmüş sayıldığı tarihten itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle 29.7.2013 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davacı vekili daha sonra davalarını 10.418,06 TL olarak ıslah etmiştir.

Şanlıurfa 3.İş Mahkemesi; 17.2.2014 gün ve E:2013/72, K:2014/53 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 9.Hukuk Dairesi; 9.12.2014 gün ve E:2014/11182, K:2014/37695 sayı ile görev nedeniyle Mahkeme kararını bozmuştur.

ŞANLIURFA 3.İŞ MAHKEMESİ: 30.3.2015 gün ve E:2015/72, K:2015/122 sayı ile, "(…) Taraf vekillerinin temyizi üzerine mahkememiz kararı Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin yukarıda belirtilen ilamı ile "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. maddesinde "Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir. Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tespit olunur, hükümleri yer almaktadır.

Bu maddeye istinaden çıkarılan, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı kurumlarında sözleşmeli veya ek ders görevi ile görevlendirilecek uzman ve usta öğreticiler hakkında yönetmeliğin 5/2 maddesi uyarınca da, Uzman ve Usta Öğreticilerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca 02/12/1998 tarihli ve 98/12120 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen ve Yöneticilerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine ilişkin Esaslarda belirtilen miktarda ek ders görevi verilebileceği belirtilmiştir.

Görev konusu kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece kendiliğinden dikkate alınmalıdır.

İş mahkemelerinin görev alanını hakim, tarafların iddia ve savunmalarına göre değil, 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesini esas alarak belirleyecektir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, işçinin İş Kanunu kapsamında kalmaması halinde iş mahkemesine açılan davada, davanın esastan reddi usule aykırıdır. Dava dilekçesinin görev nedeni ile reddi ve adli yargı görevli ise davanın görevli hukuk mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

İdari Yargının görevli olması "dava dilekçesinin yargı yolu yanlışlığı nedeni ile reddine" karar verilmesi gerekir. İdari Yargı görevli ise gönderme kararı verilemez.

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesi uyarınca İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözüm yeri iş mahkemeleridir.

Davacının dışarıdan ücretli usta öğretici olarak görevlendirildiği, davacıya ücretlerinin 657 Sayılı Devlet Memurları kanununun 89. Maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca T.C. Maliye Bakanlığınca belirlenen ders ücretleriyle ödendiği anlaşılmaktadır.

Davacının sosyal güvenlik hukuku yönünden Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamında gösterilmesi iş sözleşmesi ile çalıştığını göstermez.

Davacı 657 sayılı yasanın 89. maddesinde belirtilen statü içinde görevlendirilmiştir. Davacı ile davalı arasında iş sözleşmesi bulunmamaktadır. Taraflar arasındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğunun kabulü gerekir. Aradaki hukuki ilişki iş sözleşmesi, bir başka anlatımla işçi-işveren ilişkisi olarak nitelenemez.

Bu hukuki olguya göre uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olup, Mahkemece "dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden reddine" karar verilmesi gerekir" şeklinde bozularak mahkememize gönderilmiştir.

Bozma sonrası yapılan yargılamada davacı vekili direnme, davalı vekili bozmaya uyma talep etmiştir. Mahkememizce bozmaya uyulmuştur.

Tüm dosya kapsamı, Yargıtay bozma ilamı birlikte değerlendirildiğinde; dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine dair aşağıdaki gibi hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

Dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden reddine…" karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili 13.4.2015 tarihinde İş Mahkemesine verdiği dilekçe ile, görevsizlik kararı verilip kesinleşen E:2015/72 sayılı dosyanın, davaya bakmakla görevli Şanlıurfa Nöbetçi İdare Mahkemesine gönderilmesini talep etmiştir.

Şanlıurfa 3.İş Mahkemesi; 11.5.2015 gün ve E:2015/72 sayılı üst yazıyla dava dosyasını İdare mahkemesine göndermiştir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" hükmüne yer verilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "İdare Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı değişik 5. maddesinde;

"1-İdare Mahkemeleri, Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki, a) İptal davalarını, b) Tam yargı davalarını, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerinden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları, d) Diğer kanunlarla verilen işleri çözümler.

2-Özel Kanunlarda Danıştay'ın görevli olduğu belirtilen ve İdari Yargılama Usulü Kanunu ile İdare Mahkemelerinin görevli kılınmış bulunduğu davaları çözümler." hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasında idari dava türleri; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Dava dosyasının ve Şanlıurfa 3. İş Mahkemesi'nin E:2015/72 sayılı dosyasının birlikte incelenmesinden; davacının 657 sayılı Kanun'un 89. maddesi uyarınca ek ders ücreti karşılığında davalı idare ile aralarında yapılan ve her yıl yenilenen "Ek Ders Görevi Verilerek Görevlendirilen Usta Öğretici Ferdi Hizmet Sözleşmesi" ile 01/04/2010-05/04/2013 tarihleri arasında Şanlıurfa İli, Merkez Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesinde usta öğretici olarak çalıştığı, davacı ile yeniden sözleşme yapılmayarak işten çıkarıldığı, bunun üzerine kıdem ve ihbar tazminatı, fazla mesai alacağı, milli ve dini bayram ile resmi tatil çalışmalarının karşılığının ve yıllık izin ücreti alacağının tazminine karar verilmesi istemiyle açılan davada Şanlıurfa 3. İş Mahkemesinin 17/02/2014 tarih ve E:2013/72, K:2014/53 sayılı kararı ile davanın kabulüne dair karar verildiği, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan temyiz üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 09/12/2014 tarih ve E:2014/11182, K:2014/37695 sayılı kararı ile uyuşmazlığın idari yargı yerlerinin görev alanına girdiği gerekçesiyle kararın bozulduğu, Şanlıurfa 3. İş Mahkemesince bozma kararına uyularak 30/03/2015 tarih ve E:2015/72, K:2015/122 sayılı kararı ile bozma kararına uyularak uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı yerleri olması nedeniyle dava dilekçesinin usulden reddedildiği, davacı vekilinin dosyanın Şanlıurfa İdare Mahkemesine gönderilmesi talebi üzerine (usule aykırı olarak) dosyanın Mahkememize gönderildiği görülmüştür.

5510 sayılı Kanunun 3.maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79.madde ile başlayan Dördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür" denilmiştir.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının, işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu oluşturan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" hususuna Kanunun 8.maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanunun değişik maddelerinde yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 1. maddesinde, "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının

çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur.

Bu mahkemeler:

A) (Mülga: 18/10/2012-6356/81 md.)

B)İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve davalara da bakarlar.

İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerdeki bu davalara o yerde görevlendirilecek mahkeme tarafından, temsilci üyeler alınmaksızın, bu kanundaki esas ve usullere göre bakılır.

Fiili ve hukuki imkânsızlıklar dolayısıyla iş mahkemesinin toplu olarak görevini yapamadığı hallerde de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/39 md.) Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir." denilmiştir.

Olayda, davacının, Şanlıurfa ili, Merkez Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesinde 657 sayılı Kanunun 4. maddesinde belirtilen istihdam şekillerinden biri ile çalıştırılmadığı, ayrıca davacının 657 sayılı Kanunun 89.maddesine dayanılarak çalıştırılmasının davacıyı kamu personeli yapmayacağı, davacının, mahalli mülki amirin tasarrufu ile çalıştığı, imzaladığı iş sözleşmesine (Ek Ders Görevi Verilerek Görevlendirilen Usta Öğretici Ferdi Hizmet Sözleşmesi) istinaden idareyle arasında hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen kıdem ve ihbar tazminatı ile fazla mesai, milli ve dini bayram, resmi tatil çalışmasından kaynaklanan alacakları ile yıllık izin ücreti alacağının iş kanunundan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümünün 02/03/2015 tarih ve E:2015/87, K:2015/106 sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyasının ile Şanlıurfa 3. İş Mahkemesi'nin E:2015/72 sayılı dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosyanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine kadar ertelenmesine…" karar vermiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; 28.9.2015 gün ve E: 2015/664, K:2015/665 sayı ile, "(…)Davanın somutunda, Şanlıurfa 3.İş Mahkemesince verilen görevsizlik kararı, Mahkemece davacı vekilinin talebi üzerine Şanlıurfa İdare Mahkemesine gönderilmiş; ancak bu mahkemece usulü yönden bir karar (dilekçe reddi) verilmeyip, davada görevsiz olduğu düşüncesiyle, görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 3. ve 9. maddeleri uyarınca idari yargı yerlerinde bizzat dava açma, davacıların uymak zorunda olduğu emredici bir hüküm olduğu gibi, 492 sayılı Harçlar Kanununun ilgili hükümleri ve tarifeleri gereğince böyle bir davanın harca tabi olduğu izahtan varestedir. İlgili mevzuatında gerekli değişiklik yapılmadığı sürece, bu yasal yükümlülüklerin ihmali ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin anılan kararının Mahkememizce doğrudan uygulanması suretiyle, benzer bütün davaların bu şekilde sonuçlandırılması mümkün görülmemiştir.

Bu durumda, ortada idare mahkemesine hitaben yazılmış dilekçeyle açılmış bir dava bulunmadığından, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir." gerekçesiyle; 2247 sayılı Yasada öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddine karar verilmiştir.

Şanlıurfa 2.İdare Mahkemesi, 2.12.2015 gün ve E:2015/659, K:2015/1276 sayı ile, "(…) Karar veren Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesi'nce 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14.maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek işin gereği düşünüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 3.maddesinde; idari davalara ait dilekçelerde bulunması gerekli hususlar belirtilmiş olup maddenin 1. fıkrasında idari davaların, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılacağı, 2. fıkrasında dilekçelerde; tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları ve adresleri ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının, davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı delillerin, davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihinin, tam yargı davalarında uyuşmazlık konusu miktarın gösterileceği, 3. fıkrasında da dava konusu kararın ve belgelerin asılları veya örneklerinin dava dilekçesine ekleneceği, dilekçelerle bunlara ekli evrakın örneklerinin karşı taraf sayısından bir fazla olacağı kurala bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde, yapılan ilk incelemede dilekçelerin Kanunun 3. maddesine uygun olmadığının tespiti halinde otuz gün içinde 3. maddeye uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak suretiyle dava açılmak üzere dilekçenin reddine karar verileceği; maddenin 5. fıkrasında ise 1. fıkranın (d) bendine göre dilekçenin reddedilmesi üzerine yeniden verilen dilekçelerde aynı yanlışlıklar yapıldığı taktirde davanın reddedileceği kurallarına yer verilmiştir.

Ayrıca yargılama usulü ve dosyaların tekemmül süreci açısından adli yargı merciileri ile idari yargı merciileri arasında farklılık olduğu açık olup, farklı yargı düzeni tarafından görevsizlik kararı üzerine gönderilen dosyaların devam etmesi şeklinde herhangi bir usul kuralı bulunmamaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, ödenmeyen kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla mesai ücreti, hafta tatili ücreti, bayram ve genel tatil ücreti ile yıllık izin ücreti olan toplam 600,00-TL'nin ödenmesi istemiyle açılan davada Şanlıurfa 3. İş Mahkemesinin 30/03/2015 tarih ve E:2015/72, K:2015/122 sayılı kararı ile uyuşmazlığın idari yargı yerlerince çözülmesi gerektiğinden yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın reddine karar verildiği, davacı vekili tarafından dosyanın idare mahkemesine gönderilmesinin istenilmesi üzerine dava dosyasının Mahkememize gönderildiği, ancak Mahkememize hitaben yazılmış bir dilekçe bulunmadığından bu haliyle 2577 sayılı Kanunun 3. maddesine uygun olmadığı görülmüştür.

Bu nedenle, 2577 sayılı Kanunun 3.maddesine uygun ve Mahkememize hitaben yazılmış bir dilekçe ile bakılan davanın yenilenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Yasanın 3'ncü maddesi hükmüne uygun bulunmayan dava dilekçesinin, aynı yasanın 15'nci maddesinin 1.fıkrasının (d) bendi uyarınca bu kararın bildirim tarihinden itibaren 30 gün içinde belirtilen noksanlıklar tamamlanarak söz konusu 3. maddede öngörülen koşullara uygun biçimde yeniden dava açılmak üzere reddine…" karar vermiştir.

Davacı vekili bunun üzerine, 6.1.2016 kayıt tarihli dilekçeyle, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ŞANLIURFA 2.İDARE MAHKEMESİ; 14.1.2016 gün ve E:2016/11 sayı ile, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19., 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "İdare Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı değişik 5.maddeleri ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası hükümlerine yer verdikten sonra; "Dava dosyasının ve Şanlıurfa 3. İş Mahkemesi'nin E:2015/72 sayılı dosyasının birlikte incelenmesinden; davacının 657 sayılı Kanun'un 89. maddesi uyarınca ek ders ücreti karşılığında davalı idare ile aralarında yapılan ve her yıl yenilenen "Ek Ders Görevi Verilerek Görevlendirilen Usta Öğretici Ferdi Hizmet Sözleşmesi" ile 01/04/2010-05/04/2013 tarihleri arasında Şanlıurfa İli, Merkez Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesinde usta öğretici olarak çalıştığı, davacı ile yeniden sözleşme yapılmayarak işten çıkarıldığı, bunun üzerine kıdem ve ihbar tazminatı, fazla mesai alacağı, milli ve dini bayram ile resmi tatil çalışmalarının karşılığının ve yıllık izin ücreti alacağının tazminine karar verilmesi istemiyle açılan davada Şanlıurfa 3. İş Mahkemesinin 17/02/2014 tarih ve E:2013/72, K:2014/53 sayılı kararı ile davanın kabulüne dair karar verildiği, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan temyiz üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 09/12/2014 tarih ve E:2014/l 1182, K:2014/37695 sayılı kararı ile uyuşmazlığın idari yargı yerlerinin görev alanına girdiği gerekçesiyle kararın bozulduğu, Şanlıurfa 3. İş Mahkemesince bozma kararına uyularak 30/03/2015 tarih ve E:2015/72, K:2015/122 sayılı kararı ile bozma kararına uyularak uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı yerleri olması nedeniyle dava dilekçesinin usulden reddedildiği, davacı vekilinin dosyanın Şanlıurfa İdare Mahkemesine gönderilmesi talebi üzerine (usule aykırı olarak) dosyanın Mahkememize gönderildiği görülmüştür.

5510 sayılı Kanunun 3.maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79.madde ile başlayan Dördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür" denilmiştir.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının, işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu oluşturan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" hususuna Kanunun 8.maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanunun değişik maddelerinde yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 1. maddesinde, "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur.

Bu mahkemeler:

A)(Mülga: 18/10/2012-6356/81 md.)

B)İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve davalara da bakarlar.

İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerdeki bu davalara o yerde görevlendirilecek mahkeme tarafından, temsilci üyeler alınmaksızın, bu kanundaki esas ve usullere göre bakılır.

Fiili ve hukuki imkânsızlıklar dolayısıyla iş mahkemesinin toplu olarak görevini yapamadığı hallerde de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/39 md.) Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir." denilmiştir.

Olayda, davacının, Şanlıurfa ili, Merkez Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesinde 657 sayılı Kanunun 4. maddesinde belirtilen istihdam şekillerinden biri ile çalıştırılmadığı, ayrıca davacının 657 sayılı Kanunun 89.maddesine dayanılarak çalıştırılmasının davacıyı kamu personeli yapmayacağı, davacının, mahalli mülki amirin tasarrufu ile çalıştığı, imzaladığı iş sözleşmesine (Ek Ders Görevi Verilerek Görevlendirilen Usta Öğretici Ferdi Hizmet Sözleşmesi) istinaden idareyle arasında hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen kıdem ve ihbar tazminatı ile fazla mesai, milli ve dini bayram, resmi tatil çalışmasından kaynaklanan alacakları ile yıllık izin ücreti alacağının iş kanunundan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümünün 02/03/2015 tarih ve E:2015/87, K:2015/106 sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyasının ile Şanlıurfa 3. İş Mahkemesi'nin E:2015/72 sayılı dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosyanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine kadar ertelenmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK,

Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Fikret ERES'in katılımlarıyla yapılan 15.2.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesi'nce anılan Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen usul ve yönteme uygun biçimde başvuruda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık görülmediğinden görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının belirsiz süreli iş akdi ile usta öğretici olarak çalışırken iş akdinin hiçbir gerekçe gösterilmeden fesh edildiği nedeniyle maddi alacağın faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. Maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar…" denilmiş, aynı Yasanın "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" Başlıklı 134. maddesinde, "Bu kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı yasa hükümleri 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5510 sayılı Kanunun 3.maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79.madde ile başlayan Dördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür" denilmiştir.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının, işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" hususuna Kanunun 8.maddesi ve devamında; kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanunun değişik maddelerinde yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 1. maddesinde, "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur.

Bu mahkemeler:

A) (Mülga: 18/10/2012-6356/81 md.)

B) İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve davalara da bakarlar.

İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerdeki bu davalara o yerde görevlendirilecek mahkeme tarafından, temsilci üyeler alınmaksızın, bu kanundaki esas ve usullere göre bakılır.

Fiili ve hukuki imkânsızlıklar dolayısıyla iş mahkemesinin toplu olarak görevini yapamadığı hallerde de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/39 md.) Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir." denilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; davacının Şanlıurfa'da Otelcilik Turizm Meslek Lisesi Uygulama Oteli'nde belirsiz süreli iş akdiyle usta öğretici olarak çalışırken, iş akdinin hiçbir gerekçe gösterilmeden feshedildiği, 01.04.2010 tarihinden 05.04.2013 tarihine kadar aralıksız çalıştığı; çalıştığı süre içerisinde iş yasasında öngörülen süreden daha fazla çalıştırılmasına rağmen kendisine fazla mesai ücreti ödenmediği, sağlık sorunları, aile problemleri gibi istisnalar hariç haftalık izin kullanmadığı, gün içerisinde ancak 15 dakika yemek için işe ara verdiği, bunun dışında sürekli çalıştığı, sürekli fazla mesai yaptığını ancak bunun karşılığı olan ücreti almadığı, yıllık izin de kullanmadığı, kendisine hafta tatili ücreti, bayram-genel tatil ücretleri dini milli bayram ücretlerinin de ödenmediği ifade edilerek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla Davalı'dan şimdilik;100,00 TL kıdem tazminatı, 100,00 TL ihbar tazminatı, 100,00 TL fazla mesai ücreti, 100,00 TL hafta tatili ücreti, 100,00 TL bayram ve genel tatil ücreti ve 100,00 TL yıllık izin ücreti olmak üzere toplam 600,00 TL tazminat ve alacağın, kıdem tazminatı için iş akdinin fesih tarihinden, diğer alacaklara ise borçlunun temerrüde düşmüş sayıldığı tarihten itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi dava açıldığı anlaşılmıştır.

Davacının, 5510 ve 4857 sayılı Kanunlar uyarınca mahalli mülki amirin tasarrufu ile çalıştığı, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen ihbar ve kıdem tazminatları ile diğer taleplerin iş kanunundan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Şanlıurfa 3. İş Mahkemesinin verdiği 30.3.2015 gün ve E:2015/72, K:2015/122 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Şanlıurfa 3. İş Mahkemesinin 30.3.2015 gün ve E:2015/72, K:2015/122 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 15.2.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Fikret
AYDIN	AKBULUT	ERES